

Programul de mediere sanitară:
Oportunitate de creștere a ratei
de ocupare în rândul femeilor rome

Calificare,
recalificare
și certificare

COMUNITATEA
CONTEAZĂ PE TINE.
IMPLICA-TE!

Asistență
tehnică și
monitorizare

Ocupare pe
piața muncii

NUMARUL 4 – DECEMBRIE 2011
CENTRUL ROMILOR PENTRU POLITICI DE SANATATE –
SASTIPEN

**"PROGRAMUL DE MEDIERE SANITARA: OPORTUNITATE DE CREȘTERE A
RATEI DE OCUPARE IN RANDUL FEMEILOR ROME"**

Comunitatea conteaza pe tine. IMPLICA-TE!

Beneficiar proiect: SASTIPEN

Parteneri:
INSTITUTUL NATIONAL DE-
SANATATE PUBLICA

IN ACEST NUMAR:

**Dezbateri pub-
lice cu re-
prezentati ai au-
toritatilor jude-
tine privind
necesitatea
creșterii ratei de
ocupare in ran-
dul mediato-
rilor sanitari**

Pag.1-6

**Dezbateri publice cu reprezentati ai
autoritatilor judetene privind necesi-
tatea creșterii ratei de ocupare in ran-
dul mediatorilor sanitari**

In perioada octombrie - decembrie
2011 au avut loc 11 dezbateri publice
cu reprezentanti ai autoritatilor jude-
tine privind necesitatea creșterii ratei
de ocupare in randul mediatorilor sani-
tari in: Galati, Piatra Neamt, Ighiu
(Alba), Suceava, Satu
Mare, Iasi, Zalau
(Salaj), Buzau, Braila,
Tulcea, și Slobozia
(Ialomita).

Dezbaterile au pus in
discutie publica, la
nivel judetean, pro-
gramul de mediere
sanitara ca instru-
ment de lucru in
procesul de imbuna-
tatire a starii de sanatate a populatiei
de etnie roma, avand in vedere proce-
sul de descentralizare a serviciilor de
sanatate publica. De asemenea pe par-
cursul lor s-a urmarit și identificarea
oportunitatilor de creștere a ratei de
ocupare in randul mediatorilor sanitari
care, prin activitatea prestata, asigura
accesul membrilor comunitatilor cu
romi la serviciile de sanatate publica.

La intalniri au fost invitati sa participe
reprezentanti ai institutiilor publice
judetene/locale, reprezentati ai organi-
zatiilor nonguvernamentale specializate
in problematica sanatatii, mediatorii
sanitari activi, coordonatori ai mediato-
rilor sanitari, reprezentati ai autoritati-
lor locale/judetene de sanatate publica
și lideri ai comunitatilor cu romi.

La dezbaterile publice care au avut loc la
Galati pe 13 octombrie 2011 la sediul

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Galati, Galati

Institutiei Prefectului
Judetului Galati, au
fost prezenti
reprezentanti ai: Insti-
tutiei Prefectului Jude-
tului Galati, Directiei
de Sanatate Publica,
mediatori sanitari,
primari, mass-media
etc. In cadrul sesi-
unii de discutii libere

a reiesit ca in judetul Galati mediatorii
sanitari sunt angajati pe perioada
nedeterminata. Doamna Viorica Gotu,
Biroul Judetean pentru Romi Galati, a
pomenit de cazuri de primari care
doresc sa angajeze o alta mediatore
sanitara in locul celei existente pe
criterii subiective. De obicei consiliul
local voteaza dupa cum dicteaza
primarul care are majoritatea.

Reprezentant Direcției de Sănătate Publică Galați a declarat că instituția pe care o reprezintă a rămas doar ca îndrumător metodologic pentru mediatorii sanitari, contrasemnând pontajele.

O altă problemă pusă de reprezentanța DSP a fost cea legată de instruirea mediatorului sanitar care este foarte

importantă, deoarece mediatorul trebuie să înțeleagă ca nu trebuie să depășească atribuțiile, adică nu trebuie să facă recomandări asupra unor medicamente. Acestea trebuie să îndrume oamenii către o persoană specializată care să recomande medicamente după un examen riguros al pacientului.

Una dintre recomandările care a reușit în urma dezbaterii a fost aceea că prin hotărâre de consiliu local să se introducă o poziție de mediator sanitar în organigrama primăriei.

O altă recomandare a fost că ar trebui să existe o fișă a postului comună la nivel național care să fie transmisă tuturor autorităților locale.

La dezbaterile care au avut loc la Ighiu, Alba pe 18 octombrie 2011, la sediul Primăriei Ughiu au fost prezenți reprezentanți ai: Institutiei Prefectului Judetului Alba, Directiei de Sănătate Publică, Agentia Judeteana pentru Ocuparea Forței de Muncă, media-

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Ighiu, Alba

torii sanitari, primari, mass-media etc.

Directorul Direcției de Sănătate Publică Alba – Horia Timis a declarat că privitor la județul Alba s-a făcut un schimb de adrese între DSP și primării având ca temă mediatorii sanitari și asistenții sociali comunitari în care se cerea o evaluare a activității lor, însă aceștia nu au raportat. Un

singur mediator sanitar a contactat DSP și este în relație directă cu această instituție făcându-și rapoarte. Domnia sa susține că a propus o evaluare în fiecare primărie iar unde nu există rapoarte ale activității mediatorului să se propună Ministerului Sănătății încheierea contractelor de muncă. DSP Alba se află într-un proces de verificare a mai multor primării.

Una din recomandările venite din partea reprezentantului Institutiei Prefectului Judetului Alba a fost aceea că salariile mediatorilor sanitari ar trebui finanțate din bani europeni în prima fază, după care să fie preluate aceste obligații de către

autoritățile locale, în cazul în care programul nu va mai fi finanțat de Ministerul Sănătății.

O altă recomandare a fost că ar trebui înființate grupuri de lucru la nivel local care să funcționeze permanent și care să fie formate din reprezentanții tuturor autorităților care sunt implicate în acest program.

PAGINA 2

La dezbateră publică care a avut loc la Suceava pe 19 octombrie 2011, la sediul Institutiei Prefectului Judetului Suceava au fost prezenti reprezentanti ai: mediatorul sanitar are un rol foarte important in ceea ce priveste lucrul cu comunitatea. Acesta este util membrilor de etnie roma si in principal autoritatii locale pentru ca ii ajuta sa identifice problemele cu care oamenii din comunitate se confrunta. In final, doamna primar Dolhasca, ONG-ului „Euroactiv” si mediatori sanitari. De asemenea, si-a manifestat increderea vis-a-dezbateră publică a avut parte si de atentie mass-media, la acest eveniment participand redactori ai presei locale.

Dr. George Radulescu—Sastipen, a declarat ca in ultimii ani si conform evaluarii programului de mediere sanitara, romii au acces scazut la serviciile de sanatare. In plus, in momentul de fata, conform spuselor sale, programul de mediere sanitara se afla intr-un punct mort. De asemenea, conform studiului asupra programului de mediere sanitara, rezulta siii faptul ca exista mediatori care isi depasesc cu mult fisa postului, mediatori sanitari care sunt angajati de catre primarii, dar nu au acces in incinta primariei, dar ai mediatori care sunt plecati in strainatate si isi primesc totusi salariile. A mentionat ca prin acest proiect, sistemul de mediere sanitara trebuie reformulat, mai ales ca vom beneficia de sprijinul Ministerului Sanatatii.

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Satu Mare

Una dintre mediatoarele sanitare aflate la dezbateră a remarcat ca in localitatile in care exista mai multi mediatori sanitari, comunitatea a inceput sa realizeze progrese din punct de vedere educational.

In incheierea dezbaterii dr. George Radulescu a concluzionat ca in cadrul acestui proiect se va crea o Unitate de Asistenta Tehnica si Monitorizare care va fi benefica atat pentru autoritati cat si pentru meditoarele sanitare. De

asemenea, SASTIPEN doreste sa inainteze un proiect de lege care sa reglementeze foarte clar statutul asistentilor comunitari si al mediatoarelor sanitare. Atat primarii cat si mediatorii sanitari, ar trebui sa cunoasca si sa respecte fisa postului unui mediator. In plus, pentru ca acest program de mediere sanitara sa-si atinga obiectivele, ar trebui ca si primarii din mediul rural sa doreasca sa angajeze un mediator sanitar.

La dezbateră publică care a avut loc la Satu Mare pe 20 octombrie, la Sediul Institutiei Prefectului Judetului Satu Mare au fost prezenti reprezentanți ai: Institutiei Prefectului Judetului Satu Mare, Directiei de Sanatare Publica, Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Munca, mediatori sanitari, mass-media.

In urma dezbaterii publice, Sorin Osan, consilierul prefectului judetului Satu Mare pe probleme de romi, a declarat ca exista doar sapte mediatori sanitari la o comunitate de peste 35.000 de romi, astfel, numarul acestor mediatori sanitari fiind mult prea mic.

Liderul Partidei Romilor pe judetul Satu Mare considera ca programul de mediere sanitara reprezinta pentru judetul Satu-Mare un ajutor imens. Acesta este de parere ca numărul mediatorilor sanitari este mult prea mic pentru un judet atat de mare si ar fi bine, daca pe viitor ar creste numarul acestor persoane.

Presedintele organizatiei, Daniel Radulescu, a subliniat faptul ca pe parcursul derularii programului de mediere sanitara a fost constatata lipsa de intelegere din partea primarilor, nu putini dintre acestia refuzand angajarea mediatorilor sanitari, pe motiv ca nu este nevoie de acestia deoarece au aceleasi atributii ca si medicii de familie.

Concluzia acestei dezbateri au fost ca desi exista foarte putini mediatorii sanitari, in actualele constrangeri bugetare, sansele de a fi angajate noi persoane sunt foarte mici, depinzand de administratiile locale.

Totusi, una dintre recomandari a fost ca prin hotarare de consiliu local, sa se introduca o pozitie de mediator sanitar in organigrama primariei.

O alta recomandare a fost crearea unui grup de lucru la nivel local cu experti din toate institutiile care au legatura cu programul de mediere sanitara, pentru gasirea de solutii la nivel local.

La dezbaterea publica care a avut loc la Iasi pe 19 octombrie 2011, la sediul Institutiei Prefectului Judetului Iasi au fost prezenti reprezentanti ai: Institutiei Prefectului judetului Iasi; Consiliului Judetean Iasi; Directiei Judetene de Sanatate Publica Iasi; primariilor: Prisacani, Strunga, Motca;

experti locali, reprezentanti ai ONG-urilor, mediatorii sanitari si mass-media.

Dinu Mirela, Inspector in cadrul Directiei de Asistenta Comunitara Iasi, considera ca multi dintre mediatorii sanitari nu-si cunosc fisa postului, iar multi din primarii care au in subordine un mediator sanitar, nu stiu care sunt sarcinile pe care acesta trebuie să le indeplinească. Ca

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Zalau, Salaj

urmare, in cadrul procesului de instruire a mediatorilor sanitari, ar trebui sa participe si sefii de institutii.

La dezbateri au participat si primari care nu au angajat pana acum un mediator sanitar, insa in urma celor dezbateri in cadrul intalnirii, acestia vor sprijini programul de mediere sanitara si vor incerca sa gaseasca solutii pentru angajarea unui astfel de mediator. Acestia considera benefic si de foarte mare ajutor sprijinul unui mediator sanitar in

cadru comunitatii pe care o au in subordine.

La dezbateri care a avut loc la Zalau, Salaj pe 21 octombrie 2011, la sediul Institutiei Prefectului Judetului Salaj au fost prezenti reprezentanti ai: Institutiei Prefectului Judetului Salaj, Directiei de Sanatate Publica, Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Munca, mediatorii sanitari, mass-media etc.

Dr. Ligia Marincas, reprezentantul Directiei de Sanatate Publica a declarat ca in Salaj au fost introduse in cadrul programului 7 mediatore sanitare. Criteriile care au stat la baza numirii acestor mediatore a fost numarul de romi din colectivitățile respective. In perioada in care aceste mediatore sanitare au fost angajate ale unitatilor sanitare cu paturi, ele au fost monitorizate de DSP. Existau acele rapoarte lunare in care zilnic se consemna ce facea fiecare mediatore.

In 2009 in baza ordinului 502 si respectiv a ordinului 120, aceste mediatore sanitare au fost transferate catre autoritatile locale. in judetul Salaj nu au existat probleme cu aceasta preluare datorita faptului ca DSP are o relatie apropiata cu domnii primari si au fost discutii cu fiecare in parte, DSP a realizat protocoalele, asa incat mediatorele nu au fost puse in situatia de a alerga cu protocolul in mana pe la primarie.

Concluziile dezbaterii la la Zalău au fost: crearea unui grup de lucru la nivel local cu experți din toate instituțiile care au legătura cu programul de mediere sanitară, pentru găsirea de soluții.

O adresa comună a prefecturii cu ong-urile reprezentative către Secretariatul General al Guvernului pentru deblocarea de posturi pentru primăriile care au nevoie de mediator sanitar.

A alta concluzie a fost aceea ca finanțarea mediatorilor sanitari trebuie sa vina tot de la nivel central.

O fisa a postului comună la nivel national care sa fie transmisă tuturor autoritatilor locale.

La dezbaterile publice care au avut loc la Buzău pe 24 noiembrie 2011, la sediul Institutiei Prefecturii Județului Buzău au participat reprezentanți ai institutiilor publice județene și locale (Ilie Neacsu, primarul comunei Racoviteni; Acsinte Venera, director Directia de Sanatate Publica; Vasilescu Corneliu, expert superior C.A.S. Buzău; Anghel Viorel, IPJ Buzău), asistenti medicali comunitari, mediatorii sanitari activi (municipiul Buzău, Ramnicu-Sarat, comuna Magura), reprezentanți ai autoritatilor locale și județene de sanatate publica (experți pe probleme de romi, lideri ai comunitatilor cu romi) și mass-media.

Printre concluziile care au fost trase

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Buzău

la finalul acestei intalniri a fost și aceea ca pentru mediatorii sanitari trebuie organizate cursuri de for-

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Buzău

mare periodice.

Alte recomandari care au reusit in urma dezbaterii au fost aceea ca trebuie sa existe o legatura stransa cu medicii de familie și cu organizatiile nonguvernamentale, cum ar fi:

Crucea Rosie, dar și ca ar trebui regandit profilul mediatorului sanitar astfel incat pe primul loc sa fie abilitatile de comunicare.

Cu prilejul acestei intalniri am aflat ca exista primari care nu au inteles rolul mediatorului sanitar, folosindu-i in comunitate pentru desfasurarea unor activitati care nu se regasesc in fisa de post a mediatorului sanitar.

La dezbaterile publice care au avut loc la Braila pe 25 noiembrie 2011, la sediul Institutiei Prefecturii Județului Braila au participat reprezentanți ai institutiilor publice județene (AJOFM Braila, Directia de Sanatate Publica, subprefectul județului Brăila, D.G.A.S.P.C. Brăila, inspector școlar ISJ Brăila), președintele Partidei Romilor Pro-Europa, asistenti medicali comunitari (comuna Vat. Zavoia), mediatorii sanitari activi (comuna Vat. Ramnicelu), reprezentanți ai autoritatilor locale și județene de sanatate publica, experți pe probleme de romi, mass-media.

Concluziile acestei intalniri au fost ca DSP va organiza lunar intalniri cu mediatorii sanitari, autoritatile locale nefiind interesate de rapoartele realizate de mediatorii sani-

tari.

De asemenea, primarul ar trebui să cunoasca competentele mediatorilor sanitari.

Postul de mediator trebuie sa fie post unic in organigrama primariilor.

Totodata, rapoartele lunare pe care mediatorii sanitari le trimit catre DSP, trebuie sa fie predate si autori-tatii locale iar aceste rapoarta ar trebui sa fie sustinute in fata Consiliului Local.

Din pacate, din discutii a reiesit faptul ca in judetul Braila exista medici de familie care refuza sa colaboreze cu mediatorii sanitari.

La dezbaterile publice care au avut loc la Tulcea pe 25 noiembrie 2012, la sediul Institutiei Prefectului Judetului Tulcea au participat reprezentanti ai institutiilor publice judetene si locale (Directia de Sanatate Publica Tulcea, ISJ Tulcea, prefectul judetului Tulcea, AJOFM Tulcea, C.A.S. Tulcea), asistenti medicali comunitari si asistenti sociali, mediatorii sanitari activi, reprezentanti ai autoritatilor locale si judetene de sanatate publica (viceprimari, experti pe probleme de romi, lideri ai comunitatilor cu romi).

Printre concluziile intalnirii a reiesit si faptul ca in ceea ce priveste transferul mediatorilor sanitari de la Directia de Sanatate Publica catre primarii, reprezentantii DSP dar si etnicii romi sunt de acord ca ar fi fost mai bine ca mediatorii sa ramana in subordinea serviciului ministerial.

La dezbaterile publice care au avut loc la Slobozia, Ialomita pe 28

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Slobozia, Ialomita

noiembrie 2011, la sediul Directiei de Sanatate Publica Ialomita, au participat Institutiei Prefectului Judetului Ialomita, Directiei de Sanatate Publica, Agentia Judeteana pentru Ocuparea Fortei de Munca, Agentia Judeteana pentru Prestatii Sociale, mediatorii sanitari, primari, mass-media etc.

Aspecte din cadrul dezbaterii de la Slobozia, Ialomita

In cadrul sesiunii de discutii libere a reiesit ca la nivelul judetului Ialomita, descentralizarea s-a făcut bine, insa la nivel local au fost probleme cu respectarea fisei postului desi DSP a trimis primariilor fise de post atat pentru asistent medical comunitar cat si pentru mediator sanitar. Reprezentanta DSP, doamna Gabriela Dumitrescu considera insa ca multi primari vor renunta la mediatoarele atunci cand banii pentru salariile acestora nu vor mai veni de la Ministerul Sanatatii.

Reprezentantul Agentiei Judetene pentru Prestatii Sociale Ialomita, doamna Olga Staicu considera ca asistentul medical comunitar si mediatorul sanitar nu se pot pune pe acelasi palier fiind doua categorii profesionale diferite, mediatoarele sanitare neavand voie sa faca anchete sociale ci eventual sa sprijine asistentul social in comunitate.

Concluziile care au reiesit la finalul dezbaterii au fost: crearea de competente sociale mediatorului sanitar prin activitati de formare; introducerea in legea asistentei sociale a mediatorilor sanitari la compartimentul de asistenta sociala dupa specializarea lor si o fisa a postului comuna la nivel national care sa fie transmisa tuturor autoritatilor locale.

Programul Operational Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa Prioritara 6 "Promovarea incluziunii sociale"

Domeniul Major de Interventie 6.3 "Promovarea egalitatii de sanse pe piata muncii"

Proiect: "Program de mediere sanitara: Oportunitate de crestere a ratei de ocupare in randul femeilor rome"

Numarul de identificare: POSDRU/97/6.3/S/62383

Editor: Centrul Romilor pentru Politici de Sanatate – SASTIPEN

Data publicarii: iulie 2011

"Continutul acestui material nu reprezinta in mod obligatoriu pozitia oficiala a Uniunii Europene sau a Guvernului Romaniei"